

مقاييس النجاعة والنماء في المدرسة (میتساف)

מדדי יעילות וצמיחה בית-ספרית (מיצ"ב)

امتحان میتساف داخلي في اللغة العربية للصف الخامس

מבחן מיצ"ב פנימי בערבית לכיתה ה'

المرشد للمعلم لتمرير الامتحان وتقييمه

מדריך למורה להעברת המבחן ולהערכתו

أيار، 2007

אייר (מאי), התשס"ז

המדריך שלפניך נועד לסייע לך להעביר את המבחן **בערבית לכיתה ה'** במסגרת פנים בית-ספרית. המדריך כולל פרטים בנוגע להעברת המבחן בכיתות, להערכתו, לחישוב הציונים ולחישוב המדדים הכיתתיים.

המבחן פותח בידי הרשות הארצית למדידה ולהערכה בחינוך (ראמ"ה), ולווה על ידי ועדת היגוי שכללה את המפמ"ר להוראת הערבית, וכן מפקחים, מדריכים ומורים להוראת המקצוע. נושאי המבחן משקפים את תכנית הלימודים ומתאימים לחומר הנלמד עד סוף כיתה ה'. לכן יש לראות במבחן זה כלי הערכה נוסף, שתוצאותיו יתווספו לסל נתוני ההערכה הפנימיים של התלמיד ושל הכיתה, במהלך השנה או לאורך השנים.

מבחן זה הועבר בשנת הלימודים תשס"ז בבתי-ספר במסגרת המיצ"ב החיצוני. הוא מיועד לך לשימוש פנימי בבית-הספר (מיצ"ב פנימי), ואפשר להשתמש בו כתחליף למבחן בית-ספרי מסכם. צוות בית-הספר יבדוק את המחברות, ינתח את הממצאים וילמד את התוצאות. יש לזכור כי **תוצאות המיצ"ב הפנימי נועדו לשימוש פנימי, ובית-הספר לא יידרש לדווח עליהן לכל גורם שהוא**. המטרה היא לאפשר להנהלת בית-הספר ולצוות המורים להשיג תובנות (ברמת התלמיד, ברמת הכיתה וברמת תכנית הלימודים הבית-ספרית), מתהליך בדיקת המבחנים ומן הממצאים שלהם. התובנות האלה יסייעו להם להתמקד ביעדים חינוכיים ולימודיים ולקדם את הישגי התלמידים.

כחלק מן ההיערכות להעברת המבחן בבית-הספר, מומלץ לקרוא בעיון את המדריך ולפעול בהתאם להנחיות המופיעות בו. יש לציין כי בית-הספר יוכל לקבוע את המתכונת של העברת המבחנים (למשל, אם המבחן יועבר בשלמותו או בחלקו, או כל שינוי אחר). עם זאת, **חשוב לזכור כי ככל שכללי ההעברה וההערכה המופיעים במדריך יישמרו בקפדנות, כך התוצאות של המבחן יהיו מהימנות יותר, תקפות יותר, ויהיה אפשר להשוות אותן לנורמות הכלל-ארציות של ההישגים במבחן זה**. נורמות אלה מחושבות על פי תוצאות המיצ"ב החיצוני, שיפורסמו על-ידי ראמ"ה בחודשים הבאים.

בנושאים הקשורים בתוכני המבחן ובקישורים לתכנית הלימודים ניתן לפנות לד"ר מחמוד אבו-פנה, מפמ"ר להוראת הערבית, בטלפון 04-6477444 או בדוא"ל mahmudab@education.gov.il או למפקחים בערבית במחוזות (רשימת המדריכים והמדריכות נמצאת על גבי הכריכה האחורית של חוברת זו).

לפרטים נוספים לגבי המיצ"ב הפנימי ולחומרי עזר, אפשר לפנות לאתר האינטרנט של ראמ"ה שכתובתו <http://rama.education.gov.il>, בקטגוריה "מיצ"ב פנימי התשס"ז".

בכל שאלה הנוגעת למיצ"ב הפנימי אפשר לפנות באמצעות דוא"ל meitzav@education.gov.il או באמצעות פורום המיצ"ב הפנימי. הכניסה לפורום מיועדת למורים בלבד והיא נעשית דרך אתר האינטרנט של ראמ"ה (בקטגוריה "מיצ"ב פנימי התשס"ז") באמצעות שם המשתמש: **pnimi** והסיסמא: **pnimi7**.

המדריך שלפניך כולל את הפרקים הבאים:

1. תיאור המבחן
2. היערכות לקראת העברת המבחן
3. התייחסות לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים
4. הנחיות כלליות להעברת המבחן בכיתה
5. בדיקת המבחנים וחישוב הציונים
6. המחווה
7. דף ריכוז ציונים לתלמיד
8. דף מיפוי כיתתי

תכולת המעטפה המצורפת למדריך: 40 מבחנים נוסח א' ו-40 דפים לריכוז ציונים לתלמיד

עבודה נעימה ופורייה!

תוכן עניינים

מס' עמוד	נושא	מס' סידורי
1	תיאור המבחן	1
5	היערכות לקראת העברת המבחן	2
6	התייחסות לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים	3
7	הנחיות כלליות להעברת מבחן בכיתה	4
9	בדיקת המבחנים וחישוב הציונים	5
12	המחווין	6
19	דף ריכוז ציונים לתלמיד	7
21	דף מיפוי כיתתי	8
22	נתוני קבוצות ההשוואה (נורמות)	9

1. תיאור המבחן

במבחן נבדקים שלושת הנושאים המפורטים להלן:

1. **הבנת הנקרא** נבדקת באמצעות שלושה טקסטים (נרטיבי, מידעי, שכנועי) ובעקבותיהם שאלות. השאלות הן מסוגים שונים (כגון שאלות מסוג רב-ברירה ושאלות "פתוחות"), ובהן נבדקים ממדים שונים של הבנת הנקרא, המפורטים במפרט המוצג בטבלה מספר 1 להלן.
2. **הבעה בכתב** נבדקת באמצעות מטלת כתיבה.
3. **ידע לשוני** נבדק בזיקה לטקסטים הנכללים בפרקים של הבנת הנקרא ובמטלות הכתיבה.

בטבלה מספר 1 מוצג **מפרט** המבחן אשר פורסם באתר האינטרנט של ראמ"ה, <http://rama.education.gov.il>, כבר באוקטובר 2006.

טבלה מספר 1: מפרט המבחן בערבית לכיתה ה', תשס"ז

מבני امتحן מקייס הנגעה והנמא في المدرسة في اللغة العربية الصف الخامس 2006/7

יפحص امتحן اللغة العربية ثلاثة مجالات: فهم المقروء، المعرفة اللغوية، التعبير الكتابي. يشتمل الامتحان على صيغتين، يمتحن كل تلميذ بإحدى الصيغتين فقط.

تتكون كل صيغة (امتحان) من أربعة فصول:

כל فصل מן הפסול הוללה האולו ישמל עלו נס מן אד האנוע המפصلة لاحقא, ועל 10-13 סואלא מנועא بحסב האנוע המפصلة لاحقא, האסئلة تفحص مجالين: فهم المقروء في مستوياته المختلفة (انظر مستويات الفهم في الملحق [1]), والمعرفة اللغوية (بحسب ما جاء في المنهج والكتب التعليمية).
נועא האסئلة:

- أسئلة مفتوحة: الإجابة عنها تتضمن كتابة كلمة، جملة أو أكثر.

- أسئلة مغلقة: تتطلب من الممتحن تحديد الإجابة من بين إجابات معطاة.

الفصل الرابع يخصص لفحص التعبير الكتابي، ويشتمل على مهمة واحدة في التعبير، من الأنواع المذكورة لاحقاً. يتم تقييم مهمة التعبير الكتابي بحسب ثلاثة معايير. (انظر معايير لتقييم مهمة التعبير في الملحق [2]).

جدول لمبنى امتحان الصف الخامس

ملاحظات	عدد العلامات (النسبة المئوية)	التفصيل	المجال
<ul style="list-style-type: none"> - طول كل نص: حتى 400 كلمة - النصوص من مجالات مختلفة. - تعالج الأسئلة حول النصوص جميع مستويات الفهم. 	60%	<p>أنواع النصوص</p> <ul style="list-style-type: none"> • نص سردي/قصصي • نص معلوماتي/إخباري • نص إقناعي <p>مستويات الفهم</p> <ul style="list-style-type: none"> • فهم المعنى الصريح في النص (استخراج معلومات) • فهم المعنى الخفي في النص (تفسير واستنتاج) • تقييم ونقد مضمون النص • فهم المبنى والأسلوب (كيفية كتابة النص) 	1 فهم المقروء
<ul style="list-style-type: none"> - تقييم مهام التعبير حسب - مهام التعبير لها علاقة بنصوص 	25%	<p>أنواع التعبير الكتابي</p> <ul style="list-style-type: none"> • نص سردي/قصصي • نص وصفي • نص إقناعي <p>معايير تقييم التعبير الكتابي</p> <ul style="list-style-type: none"> • المضمون • المبنى • اللغة 	2 التعبير الكتابي
<ul style="list-style-type: none"> - التأكيد على النواحي الوظيفية - لا يطلب إعطاء تعريف أو صياغة القاعدة أو ذكرها في الموضوعات 	15%	<p>أقسام الكلام</p> <ul style="list-style-type: none"> • الاسم، الفعل، الحرف <p>أنواع الفعل</p> <ul style="list-style-type: none"> • الماضي، المضارع، الأمر • الصحيح والمعتل <p>الجملة الفعلية والاسمية</p> <ul style="list-style-type: none"> • الفعل والفاعل والمفعول به • المبتدأ والخبر • الإسناد إلى الضمائر • الاسم • الفعل • الحرف <p>أنواع الاسم</p> <ul style="list-style-type: none"> • اسم الإشارة • اسم الموصول • المعرفة والنكرة • اسم العلم • ظرف الزمان • ظرف المكان • الأحرف الأصلية <p>أدوات الاستفهام واستخدامها</p> <p>النعته والمنعوت وتطابقهما</p>	3 المعرفة اللغوية (المواضيع اللغوية)

ملحق [1] مبنى الامتحان مستويات فهم المقروء

- فهم المعنى الصريح في النص (استخراج معلومات)
- استخراج معلومات صريحة من الفقرة أو النص الكامل
- فهم العلاقات الصريحة بين أجزاء النص (مثلا بواسطة كلمات الربط والعوائد)

فهم المعنى الخفي في النص (تفسير واستنتاج)

- فهم كلمات وتعابير وجمل
- فهم الفكرة المركزية، الرسالة الأساسية، الحجة الرئيسية، موقف الكاتب
- تكوين تعميمات
- استخلاص نتائج
- فهم العلاقات المنطقية (بما فيها التسلسل الزمني) غير المفسرة في النص

تقييم ونقد مضمون النص

- تقييم ونقد أهداف النص
- التمييز بين الرأي والحقيقة
- طرح فرضيات لها صلة بالنص
- اتخاذ القارئ لموقف معلل

فهم المبنى والأسلوب (كيفية كتابة النص)

- التعرف على مركبات المبنى ووظائفها (مثلا المقدمة والخاتمة)
- فهم استعمال الوسائل البلاغية (مثل: التشبيه، التشخيص والتأنيص، التكرار، وغيرها)
- التعرف على مستويات اللغة ودلالاتها

ملحق [2] مبنى الامتحان معايير لتقييم مهمة التعبير

المضمون (50%)

- أ. الالتزام بموضوع الكتابة وغايتها.
- ب. تطوير المضمون: تفصيل، مبنى مركب، عرض وجهات نظر مختلفة، غنى فكري، إلخ.
- ت. مدى الوعي بالمتلقي: هل يشمل المضمون المعلومات المطلوبة للمتلقي كي يفهم هدف الكاتب.

المبنى (20%)

- أ. مبنى وأسلوب لغوي يلائمان النوع الكتابي والمهمة.
- ب. مبنى منطقي: علاقة تسلسلية منطقية بين الجمل، بين الأفكار وبين الأقسام المختلفة من النص (ترابط وتماسك).
- ت. عرض: ترتيب الكتابة وتنظيمها على الصفحة من ناحية الشكل (الفصل بين الكلمات، بين الفقرات وبين العنوان والنص).

اللغة (30%)

- أ. ثروة لغوية: غنى لغوي ودقة في المعنى.
- ب. مبنى نحوي سليم، استخدام صحيح لحروف وكلمات الربط وملاءمة نحوية (الجنس، العدد، إلخ).
- ت. استخدام صحيح لعلامات الترقيم (النقطة، علامة الاستفهام في نهاية الجملة، النقطتين قبل التفصيل، والمزدوجين لعرض اقتباس وإلخ).
- ث. إملاء صحيح.
- ج. مستويات لغوية تتلاءم مع المهمة، والامتناع عن الخلط بين المستويات.

בטבלה מספר 2 מוצגים מספרי השאלות העוסקות בהבנת הנקרא, בידע לשוני ובהבעה בכתב.

טבלה מספר 2: שאלות המבחן בהבנת הנקרא בידע לשוני ובהבעה בכתב

שאלות המבחן	נושא
41, 38-30, 27-10, 8, 7, 5-1	הבנת הנקרא
40, 39 א-ד, 29, 28 א-ד, 9, 6 א-ב	ידע לשוני
פרק רביעי: הבעה בכתב	הבעה בכתב

טבלה מספר 3 ממפה את השאלות העוסקות בהבנת הנקרא לפי סוגי הטקסטים (סוגות) ולפי ממדי הבנת הנקרא. כפי שאפשר לראות, לא בכל הצלבה של סוגה וממד הבנה יש מספר שווה של פריטים.

טבלה מספר 3: מיפוי שאלות המבחן בהבנת הנקרא לפי סוגי הטקסטים ולפי ממדי ההבנה

סוגי הטקסטים			הבנת המשמעות הגלויה בטקסט (איתור מידע)	ממדי הבנת הנקרא
שכנועי	מידעי	נרטיבי		
33, 31	22, 20 א-ד, 17, 15	4, 2, 1	הבנת המשמעות הגלויה בטקסט (איתור מידע)	ממדי הבנת הנקרא
37, 34, 32, 30	25, 23, 19, 18, 16, 14	12 א-ד, 11, 8, 3	הבנת המשמעות הסמויה בטקסט (פרשנות והסקת מסקנות)	
38, 35	26, 24	10, 5	הערכה וביקורת על תוכן הטקסט	
41, 36	27, 21	13, 7	הבנת המבנה והסגנון (איכות כתיבת הטקסט)	

2. היערכות לקראת העברת המבחן

בפרק זה מוצגות הנחיות כלליות לקראת העברת המבחן בבית-הספר. חשוב לקרוא את ההנחיות האלה מראש, ולהיערך למבחן בהתאם.

- 2.1 מועד העברת המבחן:** מבחן זה נועד להעברה לקראת סוף שנת הלימודים של כיתה ה'. יש להעביר את המבחן בבית-הספר מיד לאחר המועד שבו יתקיים מבחן המיצ"ב החיצוני בערבית (29 במאי, 2007), בתאריכים 12-3 ביוני, 2007. שימו לב: העברת המבחן במועד אחר עלולה לפגוע ברלוונטיות של תוצאות המבחן ובאפשרות להשוות את ההישגים שיתקבלו לנורמות הארציות.
- 2.2 הודעה לתלמידים:** מומלץ להודיע לתלמידים בכיתות הנבחנות על מועד המבחן, על היקף החומר הנכלל בו ועל השימושים שיעשו בתוצאותיו, כל אלה בהתאם להחלטת בית-הספר (האם הציון יימסר לתלמיד? האם הציון יתבטא בתעודה? האם תישלח הודעה להורים?).
- 2.3 שמירה על סודיות שאלות המבחן בתוך בית-הספר ומחוץ לבית-הספר:** מומלץ להעביר את המבחן לכל כיתות ה' באותו יום ובאותה שעה. העברה של המבחן בהפרשי זמן בכיתות המקבילות עלולה לגרום ל"דליפה" של השאלות. נוסף על כך, מאחר שמדובר במבחן שיועבר בבתי-ספר רבים, יש לשמור על חיסיונם של המבחנים ועל חיסיונו של מדריך זה, גם לאחר שהמבחן כבר התקיים ועד לסוף שנת הלימודים.
- 2.4 שינויים בתוכן המבחן על פי החלטת בית-הספר:** בית-הספר יוכל להחליט אילו חלקים מן המבחן יועברו לתלמידים. מומלץ להעביר את המבחן **בשלמותו**, אך אם בית-ספר יחליט לבטל שאלות מסוימות, יש לסמן עליהן X במחברות המבחן. **שימו לב!** לביטול שאלות יש השלכות על חישוב הציונים, והדבר עלול לפגוע ביכולתכם להשוות את הציונים של בית-ספרכם לנורמות הארציות.
- 2.5 נוסח המבחן:** מדריך זה מתייחס לנוסח אחד בלבד (נוסח א'). אם יש חשש להעתקות במבחן, על בית-הספר להיערך בהתאם, למשל, לתגבר את ההשגחה בכיתה או ליזום פתרון ארגוני אחר.

3. התייחסות לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים

על פי ההוראות בחוזר הוראות הקבע סד/4(ב), סעיף 4.3 - 25, ניתן סיוע ללקויי למידה בכל התחומים, ובלבד שאינו פוגע במהות המקצוע. קריאה וכתובה הן ממהות הוראת שפת-אם באשר היא, ומטרת המבחן היא לבדוק את שליטתם של התלמידים בהפקת משמעות מטקסט כתוב. הקראה, במקרה זה, תיפגע במהות המבחן, ולכן ההמלצה היא לא לאפשר התאמה של הקראה ו/או של שכתוב התשובות במבחן זה. תלמידים בעלי צרכים מיוחדים יתמודדו עם פענוח הטקסטים כמיטב יכולתם בעזרת הכלים שרכשו.

להלן התייחסות לקבוצות התלמידים בעלי הצרכים המיוחדים:

3.1 תלמידים הלומדים בכיתות של החינוך המיוחד: המבחן האמור נועד לבדוק את רמת השליטה בחומר הלימודים על פי תכנית הלימודים הכללית, ולכן בית-הספר יכול לבצע, על פי שיקול דעתו, התאמות למבחנים בהתאם לתח"י (תכנית חינוכית יחידנית) של כל תלמיד (ראו סעיף 3.2 להלן). עם זאת, כמו במיצ"ב החיצוני, אין חובה לבחון את התלמידים האלה.

3.2 תלמידים בכיתות רגילות הזכאים לתמיכה מתכנית השילוב: ההחלטה אם תלמידי השילוב ייבחנו במיצ"ב הפנימי נתונה לשיקול הדעת של צוות בית-הספר. מאחר שהמבחן מבוסס על תכנית הלימודים הכללית, ייתכן שאינו מתאים להיקף הלמידה של התלמידים האלה. עם זאת, יש חשיבות רגשית וחברתית לעצם העובדה שהם ייבחנו יחד עם עמיתיהם לכיתה. לכן צוות בית-הספר ישקול אם התלמידים האלה ישתתפו בבחינה, וזאת על פי יכולותיהם הקוגניטיביות-רגשיות והחברתיות ועל פי התח"י של כל תלמיד. כמו כן, יוכל בית-הספר לפטור את התלמידים האלה מחלקים מסוימים של המבחן או משאלות קשות, או לפצל את המבחן לכמה מקטעים.

3.3 תלמידים בעלי לקויות למידה שאינם זכאים לתמיכה מתכנית השילוב: בקבוצה זו נכללים תלמידים שאינם זכאים לתמיכה מתכנית השילוב (בין שעברו אבחון בידי גורם חיצוני ובין שלא), אך מתמודדים עם קשיי למידה, בעיקר בקריאה ובכתיבה. התלמידים האלה יבחנו בכיתות הרגילות מבלי שיקבלו התאמות מיוחדות. יש לעודד את התלמידים לבצע את המבחן בשלמותו וכמיטב יכולתם.

4. הנחיות כלליות להעברת המבחן בכיתה

בפרק זה מוצגות הנחיות כלליות להעברת המבחן בכיתה. העברת המבחן על פי ההנחיות האחידות תשפר את מהימנות המבחן, ותיתן לכל תלמיד הזדמנות שווה לבטא את ידיעותיו ורמת שליטתו בחומר הלימודים.

4.1 משך המבחן

4.1.1 **שעת המבחן:** מומלץ לקיים את המבחן בשעות שבהן התלמידים ערניים, ואין בסביבה גורמים העלולים להפריע להצלחתם. המיצ"ב החיצוני מתקיים בשעות הלימוד השלישית והרביעית, ומומלץ להעביר גם את המבחן הפנימי בשעות אלה.

4.1.2 הזמן המוקצב למבחן זה הוא **90 דקות** (למבחן המועבר בשלמותו), **ללא הפסקות**. משך זמן זה תוכנן כך שהתלמידים יוכלו להשיב בנינוחות על כל שאלות המבחן. עם זאת, אם התלמידים יזדקקו לכמה דקות נוספות כדי להשלים את המבחן, אפשר לתת להם תוספת קצרה של זמן, על פי שיקול הדעת של בית-הספר.

4.1.3 יש להודיע לתלמידים בתחילת המבחן על משך הזמן העומד לרשותם, אולם במהלך המבחן אין לזרז את התלמידים, ואין לכתוב על הלוח את משך הזמן הנותר לסיום המבחן.

4.2 **סיום המבחן לפני תום הזמן:** בית-הספר יקבע אם תלמידים שסיימו את עבודתם לפני הזמן יישארו בכיתה או שיצאו החוצה. רצוי לעודד תלמידים שסיימו את המבחן לפני הזמן לבדוק את תשובותיהם שנית, ורק לאחר מכן למסור את מחברותיהם.

4.3 השגחה בכיתה-האם

לפני תחילת המבחן מומלץ לאפשר למורה של תחום הדעת לתת הבהרות כלליות לתלמידים בנוגע לתוכני המבחן. רצוי למנות מורה אחד לפחות, שאינו מלמד את תחום הדעת, כמשגיח על התלמידים בעת ביצוע המבחן.

תפקידי המשגיח בכיתה בשעת המבחן:

4.3.1 לפקח על המהלך התקין של המבחן, ולשמור על הסדר ועל טוהר הבחינות.

4.3.2 לוודא כי כל תלמיד עובד באופן עצמאי.

4.3.3 לסייע לתלמידים בפתרון בעיות טכניות (דפוס לא ברור, חוברת פגומה וכדומה). אין להשיב על שאלות העוסקות בתחום התוכן, אין להקריא את שאלות המבחן, ואין לרמוז על התשובה הנכונה או לכוון את התלמידים לתשובה הנכונה.

4.3.4 ליצור אווירת עבודה שקטה ונינוחה, ללא לחץ של זמן, שתאפשר לתלמידים לבטא את הידע שלהם בדרך הטובה ביותר.

4.3.5 לעודד את התלמידים להשיב על כל שאלות המבחן כמיטב יכולתם, ולא לדלג על שאלות.

4.4 הסברים לתלמידים בעת חלוקת המבחנים

מוצע להתייחס לנקודות הבאות:

- א. להסביר לתלמידים את מטרת המבחן.
- ב. לציין כמה זמן עומד לרשותם.
- ג. לציין כי המבחן מורכב משאלות סגורות ("אמריקאיות") ושאלות פתוחות. בשאלות הסגורות יש תשובה אחת נכונה ועל התלמידים לסמן/להקיף אותה. בשאלות הפתוחות יש לכתוב את התשובה במקום המיועד לכך.
- ד. להסביר לתלמידים מה עליהם לעשות אם סיימו את המבחן לפני הזמן.
- ה. לבקש מהתלמידים לעבוד ברצינות המרבית, להשיב על כל השאלות ולא לדלג על אף שאלה אחת.
- ו. להסביר להם את נוהלי ההתנהגות בשעת המבחן (יציאה לשירותים, אכילה, שאילת שאלות וכו').
- ז. להסביר כי במטלת הבעה בכתב, על התלמידים לבחור בנושא אחד מבין שני הנושאים ולכתוב עליו חיבור.

5. בדיקת המבחנים וחישוב הציונים

המבחנים ייבדקו בידי צוות בית-הספר. מוצע כי המבחנים של כל כיתה ייבדקו בידי מורה שאינו מלמד באותה כיתה או בידי צוות מורים שיבדוק את המבחנים. כמו כן, מוצע שרכז המקצוע או רכז השכבה, או מי שימונה לצורך זה בידי מנהל בית-הספר, ילווה את התהליך הזה.

יש לבדוק את המבחנים בהתאם ובצמידות למחווון המצורף (ראה פרק 6). אפשר להיעזר בדף ריכוז הציונים לכל תלמיד המצורף במעטפה (במעטפה יש 40 עותקים של דף ריכוז הציונים; ראה בפרק 7 דוגמה לדף מלא של ריכוז ציונים, שחושבו בו הציונים, ודוגמה לדף ריק של ריכוז ציונים). כלי זה הותאם להעברת המיצ"ב הפנימי, ונועד לאפשר למורי בית-הספר בדיקה נוחה ויעילה של המבחנים.

בתי-הספר שעובדים עם המנב"ס והמנבסון:

המנב"ס והמנבסון הותאמו למבחני המיצ"ב הפנימיים. להדרכה ולתמיכה אפשר לפנות למוקד השירות והתמיכה של מינהלת יישומי המנב"ס בימים א'-ה', בין השעות 07:30 - 22:30, וביום ו', בין השעות 07:30 - 14:00, טלפון: 03-9298111.

מורים מהמגזרים דוברי השפה הערבית מוזמנים לפנות גם בימים שישי ושבתי, בין השעות 07:30 - 16:30.

דוא"ל לתמיכה: moked-manbas@kishurim.k12.il

דוא"ל למידע כללי: manbas@manbas.k12.il

אתר האינטרנט של מינהלת יישומי המנב"ס: www.education.gov.il/manbas

כמו כן, פותח באופן ניסיוני כלי ייעודי, מבוסס אקסל, שאפשר להוריד מאתר האינטרנט של ראמ"ה בכתובת <http://rama.education.gov.il> בקטגוריה "מיצ"ב פנימי" (לאחר מועד המיצ"ב החיצוני). **העבודה עם הכלי מחליפה את העבודה עם הדפים הידניים של ריכוז הציונים**, ומיועדת למורים המיומנים בעבודה באקסל. למי שאינו מיומן בעבודה באקסל מומלץ להשתמש בדפים הידניים של ריכוז הציונים.

להלן הנחיות כלליות למילוי דפי ריכוז הציונים ה"ידניים" בעת בדיקת המבחן:

5.1. בדיקת שאלות המבחן לפי המחווון המצורף

5.1.1 אפשרויות הניקוד בכל סעיף ובכל שאלה הוגדרו מראש במחווון, ובהתאם לכך הן מצוינות בדף ריכוז הציונים. יש לסמן על גבי דף ריכוז הציונים את הניקוד לכל שאלה.

דוגמאות:

(1) בשאלה 2 (שאלה פתוחה), תשובה מלאה של התלמיד תזכה את התלמיד ב-2 נקודות. במקרה זה יש להקיף בדף ריכוז הציונים את הספרה 2 בשורה המתייחסת לשאלה 2. אם התלמיד כתב תשובה חלקית הוא יקבל נקודה אחת ויש להקיף את הספרה 1 בדף ריכוז הציונים. אם התלמיד כתב תשובה שגויה או לא השיב על השאלה כלל, הוא יקבל 0 נקודות.

(2) בשאלה 7 (שאלה סגורה) התשובה הנכונה היא אפשרות 2. תשובה נכונה תזכה את התלמיד ב-2 נקודות, ולכן בדף ריכוז הציונים יש להקיף את הספרה 2 במקום המתאים. תלמיד שטעה או לא השיב על השאלה יקבל 0 נקודות. אין אפשרות לתת ניקוד חלקי על שאלה זו.

(3) בשאלה 16, תשובה מלאה תזכה את התלמיד בנקודה. במקרה כזה יש להקיף את הספרה 1 בדף ריכוז הציונים. תשובה חלקית תזכה את התלמיד בחצי (0.5) נקודה, ובמקרה זה יש להקיף בדף ריכוז הציונים את הספרה 0.5. תלמיד שטעה או לא השיב על השאלה יקבל 0 נקודות.

5.1.2 בשאלות הכוללות כמה סעיפים, יש לחשב את מספר הנקודות הכולל של השאלה על פי המחווון, ורק אז לסמן את הניקוד בדף ריכוז הציונים. במבחן זה יש חמש שאלות הכוללות סעיפים (6, 12, 20, 28, 39).

לדוגמה, בשאלה 12 יש ארבעה סעיפים. תשובה נכונה בכל אחד מן הסעיפים תקבל נקודה. לכן, טווח הניקוד של השאלה נע בין 0 ל- 4 ובדף ריכוז הציונים אפשרויות הניקוד הן 0,1,2,3,4. אם למשל, תלמיד השיב נכון על סעיפים א' ו-ג' אך שגה בשאר, הוא יקבל 2 נקודות על השאלה. במקרה זה, בדף ריכוז הציונים יש לסמן את הספרה 2. לעומת זאת, אם התלמיד השיב נכון על ארבעת הסעיפים, הוא יקבל 4 נקודות.

5.1.3 יש לשים לב כי במשימת ההבעה בכתב, השיפוט נעשה על פי הממדים תוכן, מבנה ולשון, כמפורט במחווון.

5.1.4 מבחינת הניקוד, דין שאלה שלא ענו עליה כדין תשובה שגויה. בשני המקרים התלמיד יקבל 0 נקודות. עם זאת, מומלץ לנהל רישום של השאלות שהתלמידים לא השיבו עליהן. כך יהיה אפשר להסיק מסקנות לגבי נושאים שתלמידי הכיתה מתקשים בהם או לא למדו אותם.

5.1.5 בפרק 7 מוצגת דוגמה לדף מלא של ריכוז ציונים ואחריה דוגמה לדף ריק של ריכוז ציונים.

5.2 חישוב הציון לכל נושא במבחן

5.2.1 בעבור כל תלמיד יש לחשב ציון בכל אחד משלושת הנושאים הבאים: הבנת הנקרא, הבעה בכתב וידע לשוני. הציון בכל נושא יחושב על פי סכום הנקודות הכולל שצבר התלמיד באותו נושא (השאלות של הבנת הנקרא והשאלות של ידע לשוני מופיעות בטורים נפרדים בדף ריכוז הציונים לתלמיד).

5.2.2 שימו לב, הטווח האפשרי לציון בכל נושא מופיע בתחתית הדף, ויש לוודא כי הציון שקיבל התלמיד נמצא בטווח הזה.

5.2.3 אפשר לחשב באופן ידני את ציוני התלמידים בנושאים השונים בסולם אחוזים (ראה "ציון בנושא באחוזים" בדף ריכוז הציונים), ואפשר להיעזר בכלי אקסל, שיחשב את הציונים האלה באופן אוטומטי.

5.3 חישוב הציון הכולל במבחן

5.3.1 הציון הכולל במבחן מחושב על-פי סכום הנקודות שצבר התלמיד במבחן בשלושת התחומים (הבנת הנקרא, הבעה בכתב וידע לשוני).

5.3.2 אם הציון המתקבל אינו מספר שלם, יש לעגל אותו כלפי מעלה. למשל, אם הציון הכולל המתקבל הוא 68.5, אז יש לעגל אותו לציון 69.

5.4 דף המיפוי הכיתתי וחישוב מדדים כיתתיים

- 5.4.1 בתום הבדיקה מומלץ להעתיק את הציונים הכוללים ואת הציונים בכל נושא (באחוזים) לדף המיפוי הכיתתי (פרק 8), ואחר-כך לחשב את הציון הממוצע של כלל התלמידים בכיתה.
- 5.4.2 הנורמות הארציות אינן כוללות תלמידים המקבלים תמיכה מתכנית השילוב ועולים חדשים. לכן, כדי להשוות את הממוצע הכיתתי לנורמה הארצית (כאשר נתונים אלה יתפרסמו), יש לחשב את הממוצע הכיתתי ללא הקבוצות של התלמידים האלה.
- 5.4.3 כמו כן מומלץ לחשב את הממוצע הכיתתי הכולל את התלמידים בעלי לקויות למידה ואת הממוצע הכיתתי שאינו כולל את התלמידים האלה, בעיקר אם תנאי ההיבחנות שלהם שונים בתכלית.

6. המחווה

- 6.1** המחווה מפרט את התשובות הנכונות ואת אופן הניקוד של תשובות מלאות וחלקיות. נוסף על כך, המחווה מציין לגבי כל שאלה ושאלה את הנושא שלה, את ממד ההבנה שלה ואת סוג הטקסט (סוגה) שבו היא עוסקת.
- 6.2** המחווה והניקוד שניתן לכל שאלה וסעיף מתבססים על המחווה של המיצ"ב החיצוני, אך מותאמים למיצ"ב הפנימי. אם במחווה אין התייחסות לניקוד חלקי בשאלה, אין לתת לה ניקוד חלקי.
- 6.3** לנוחיות המורים, נעשה מאמץ לפתח מחווה מפורט ככל האפשר. עם זאת, ייתכנו מצבים שבהם, למרות המחווה, תהיה אי-בהירות בנוגע לניקוד שצריך לתת לתשובה זו או אחרת. במקרים כאלה על המורה להפעיל את שיקול דעתו ולהחליט כמה נקודות יקבל התלמיד.

זכרו:

- יש לתת ניקוד לכל סעיף בנפרד.
- יש לחבר את סכום הנקודות של כל סעיפי השאלה, ואת התוצאה לרשום בדף ריכוז הציונים לתלמיד או להקליד בקובץ האקסל (או בכלי ממוחשב אחר).
- התלמיד יקבל 0 נקודות על כל שאלה שלא השיב עליה.
- בשאלות סגורות (רב-ברירה) – יש להתייחס לשאלה שבה התלמיד סימן יותר מתשובה אחת, כאילו הוא לא השיב עליה (ולא לזכות אותו בנקודות).
- לתשומת לבך, ב- 3 שאלות (16, 22, 23) אפשר לתת ניקוד חלקי של חצי נקודה. **אם הנך עובד עם המנבסון, תשובה של חצי נקודה תוקלד מטעמים טכניים כתשובה של נקודה.**

دليل الإجابات لامتحان في اللغة العربية للصف الخامس
مقاييس النجاعة والنماء في المدرسة – داخلي، 2007

السؤال	الدرجات للسؤال	البند	نوع البند/السؤال	الدرجات للبند	الإجابة الصحيحة وتفصيل إمكانيات الدرجات	المجال	مستويات فهم المقروء	نوع النص
الفصل الأول								
1	1٠0		مغلق		1 = (3) ليجعله وزيره الأول 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	1	سردي/ قصصي
2	2-0		مفتوح		2 = تتشابه الدمى الثلاث مع بعضها البعض من حيث الحجم واللون والوزن والشكل أو في حجمها ولونها ووزنها وشكلها. أو دون أي تغيير في حجمها ولا في لونها ولا في وزنها أو نفس الحجم نفس اللون والوزن والشكل. أو ذكر ثلاثة أوجه من أوجه الشبه أعلاه. 1 = ذكر وجه واحد/ وجهين من أوجه الشبه أعلاه. 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	1	سردي/ قصصي
3	1٠0		مغلق		1 = (3) قيمتها فقط. 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	2	سردي/ قصصي
4	1٠0		مغلق		1 = (4) اكتشاف السر. 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	1	سردي/ قصصي
5	1٠0		مغلق		1 = (1) رأي 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	3	سردي/ قصصي
6	2-0	أ	مفتوح	1٠0	1 = النعت: ربيعاً 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	المعرفة اللغوية		
		ب	مفتوح	1٠0	1 = المنعوت: عوداً / العود / عود إذا أخطأ إملائياً لا يحاسب على الإملاء. 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	المعرفة اللغوية		
7	2٠0		مغلق		2 = (2) تشبيهه 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	4	سردي/ قصصي
8	2٠0		مفتوح		2 = لأن هذا الإنسان ما إن يؤتمن على سر من الأسرار حتى يقف على قارعة الطريق ويفشيه لكل عابر سبيل. أو يكشف/ لا يحفظ/ يفشي/ يذيع/ ينشر الأسرار. أو لا يؤتمن على سر/ لأنه إذا سمع سرا يفشيه. أو أي إجابة تعطي المعنى نفسه. 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	2	سردي/ قصصي
9	1٠0		مفتوح		1 = ف.ح.ص / فحص 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	المعرفة اللغوية		
10	2-0		مفتوح		2 = مثل الدمية الثالثة لأنه يتكتم على أسرار الآخرين فيحفظه 1 = إذا ذكر الدمية الثالثة/ الأخيرة بدون تعليل أو يتكتم على المقروء 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	3	سردي/ قصصي
11	2-0		مفتوح		2 = ذكر فائدتين من الفوائد التالية: • أجزل الملك له العطاء / أعطاه جائزة. • عيّنه وزيره الأول / أصبح الوزير الأول للملك. • عيّنه مستشاره / أصبح مستشار الملك.	فهم المقروء	2	سردي/ قصصي

دليل الإجابات للامتحان في اللغة العربية للصف الخامس
مقاييس النجاعة والنماء في المدرسة – داخلي، 2007

السؤال	الدرجات للسؤال	البند	نوع البند/السؤال	الدرجات للبند	الإجابة الصحيحة وتفصيل إمكانيات الدرجات	المجال	مستويات فهم المقروء	نوع النص
					• عيّنه المشرف على تربية ولي عهده / أصبح المشرف على تربية ولي عهد الملك. 1 = ذكر فائدة واحدة من الفوائد أعلاه. 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب			
12	4-0	أ	مفتوح	1.0	1 = غير صحيح 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	2	سردي/ قصصي
		ب	مفتوح	1.0	1 = صحيح 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	2	سردي/ قصصي
		ج	مفتوح	1.0	1 = غير صحيح 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	2	سردي/ قصصي
		د	مفتوح	1.0	1 = صحيح 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	2	سردي/ قصصي
13	2.0		مغلق		2 = (1) حكاية 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	4	سردي/ قصصي
الفصل الثاني								
14	1.0		مغلق		1 = (1) قارئ النص. 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	2	معلوماتي/ إخباري
15	1.0		مغلق		1 = (2) لأنها تسير فوق البر والماء. 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	1	معلوماتي/ إخباري
16	1-0		مفتوح		1 = اختار الكاتب مدينة ساحلية عند حديثه عن السيارة البرمائية لأن المدينة الساحلية تقع بجانب البحر حيث يمكن تجربة السيارة البرمائية في البر والبحر معاً. أو أي إجابة تعطي المعنى نفسه. 0.5 = لأنه يوجد أرض/ برّ/ يابسة وبحر. أو لأنه يريد أن يقوم بنزهة بحرية. 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	2	معلوماتي/ إخباري
17	1.0		مغلق		1 = (2) ما يشبه القارب. 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	1	معلوماتي/ إخباري
18	1.0		مغلق		1 = (3) لم تتجج. 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	2	معلوماتي/ إخباري
19	1.0		مغلق		1 = (1) بسرعة تزيد عن عشرة كيلومترات في الساعة. 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	2	معلوماتي/ إخباري
20	4-0	أ	مفتوح	1.0	1 = صحيح 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	1	معلوماتي/ إخباري
		ب	مفتوح	1.0	1 = غير صحيح 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	1	معلوماتي/ إخباري
		ج	مفتوح	1.0	1 = صحيح 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	1	معلوماتي/ إخباري
		د	مفتوح	1.0	1 = غير صحيح 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	1	معلوماتي/ إخباري

دليل الإجابات للامتحان في اللغة العربية للصف الخامس
مقاييس النجاعة والنماء في المدرسة – داخلي، 2007

السؤال	الدرجات للسؤال	البند	نوع البند/السؤال	الدرجات للبند	الإجابة الصحيحة وتفصيل إمكانيات الدرجات	المجال	مستويات فهم المقروء	نوع النص
21	2،0		مغلق		2 = (2) تشخيص 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	4	معلوماتي/ إخباري
22	1-0		مفتوح		1 = ذكر ثلاث معلومات من المعلومات التالية: • صنعت في إنجلترا. • قادرة على السير 160 كم فوق اليابسة. • تصل سرعتها في الماء إلى 50 كم في الساعة. • خفيفة الوزن – ذات قوة تحمل. • تستطيع أن تشق عباب الأنهار والبحار والمحيطات / تمشي في الماء. • مزودة بمحركات ذات قوة دفع كبيرة. • ستكون سيارة برمائية رياضية. • لها ثلاثة مقاعد. • هيكلها مصنوع من ألياف الكربون. • جربت في نهر التايمز. • إنها سيارة فريدة. • توفر نزاهات برية وبحرية رائعة لمن يقطنها. 0.5 = ذكر معلومة واحدة/ معلومتين من المعلومات أعلاه. 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	1	معلوماتي/ إخباري
23	1-0		مفتوح		1 = لا يصنع هيكل السيارة البرمائية من الحديد لأن الحديد معدن ثقيل لا تستطيع السيارة المصنوعة منه أن تطفو فوق الماء / لكي لا تغرق في الماء. 0.5 = الحديد معدن ثقيل. أو لأن السيارة البرمائية تسير فوق 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	2	معلوماتي/ إخباري
24	2-0		مفتوح		2 = نعم تستطيع السيارة البرمائية أن تسير في بحيرة طبريا. لأنها تسير فوق الماء في البحار والأنهار وبحرية طبريا هي بحر صغير. أو أي إجابة تعطي المعنى نفسه. 1 = نعم بدون تعليل 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	3	معلوماتي/ إخباري
25	1،0		مغلق		1 = (1) سيارة "أكوادا" الجديدة. 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	2	معلوماتي/ إخباري
26	1،0		مغلق		1 = (2) طائرة جومائية 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	3	معلوماتي/ إخباري
27	2،0		مغلق		2 = (3) معلوماتي 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	4	معلوماتي/ إخباري
28	4-0	أ	مغلق	1،0	1 = (2) تاء مربوطة 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	المعرفة اللغوية		
		ب	مغلق	1،0	1 = (1) هاء 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	المعرفة اللغوية		

دليل الإجابات لامتحان في اللغة العربية للصف الخامس
مقاييس النجاعة والنماء في المدرسة – داخلي، 2007

السؤال	الدرجات للسؤال	البند	نوع البند/السؤال	الدرجات للبند	الإجابة الصحيحة وتفصيل إمكانيات الدرجات	المجال	مستويات فهم المقروء	نوع النص
		ج	مغلق	1٠0	1 = (1) هاء 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	المعرفة اللغوية		
		د	مغلق	1٠0	1 = (2) تاء مربوطة 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	المعرفة اللغوية		
29	3٠0		مغلق		3 = (2) اسم موصول 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	المعرفة اللغوية		
الفصل الثالث								
30	2٠0		مغلق		2 = (1) دون أن يأكلوا أو يشربوا شيئاً. 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	2	إقناعي
31	2٠0		مغلق		2 = (3) صحته وتحصيله الدراسي 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	1	إقناعي
32	2-0		مفتوح		2 = ذكر اختلافين من الاختلافات التالية: • الطفل الذي يتناول الفطور يكون أكثر تركيزاً واستيعاباً من أقرانه. • علامات الطفل الذي يتناول الفطور تكون أعلى من علامات أقرانه. • الأطفال الذين يتناولون الفطور أقل عرضة للوقوع في الخطأ من أقرانهم. أي إجابة تعطي المعنى نفسه. 1 = ذكر اختلاف واحد من الاختلافات أعلاه. 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	2	إقناعي
33	2٠0		مغلق		2 = (4) تزود الجسم بالسكر والفيتامينات اللازمة. 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	1	إقناعي
34	2٠0		مغلق		2 = (2) ضرورة تناول الأطفال وجبة فطور كاملة 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	2	إقناعي
35	2٠0		مغلق		2 = (3) تناول وجبة فطور متنوعة العناصر. 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	3	إقناعي
36	2-0		مفتوح		2 = ذكر تعبيرين من التعابير التالية: • تشير النتائج • تشير الأبحاث • أثبتت الاختبارات 1 = ذكر تعبير واحد من التعابير أعلاه. 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	4	إقناعي
37	2-0		مفتوح		2 = الاستيقاظ المبكر يساعد على توفير الوقت الكافي لتناول الفطور بتمهل وتأن. 1 = وقت كافٍ للفطور / تناول الفطور بتمهل / يتناول الطعام. 0 = كل إجابة أخرى/ لم يجب	فهم المقروء	2	إقناعي
38	2-0		مفتوح		2 = نعم، لأنه سيستفيد كما استفدتُ أنا ويعرف أهمية الفطور. / نعم، سيحرص على تناول الفطور يومياً. أو أي إجابة منطقية معلة. 1 = نعم/لا بدون تعليل.	فهم المقروء	3	إقناعي

דליל הליגבול ללמלחן פי הללע הערביה ללصف הלכס
מקייס הנכעה ונמא פי המרסה - דאחלי, 2007

הסוול	הדרגול	הבנד	נוע הבנד/הסוול	הדרגול ללבינד	הליגבה השכיה וליפסיל מכניהל הדרגול	המכל	מסויהל فهم המקרו	נוע הנס
39	4-0	א	מליח	1.0	0 = כל הליגבה אכרי/ למ ליגב 1 = אשרל 0 = כל הליגבה אכרי/ למ ליגב	המכרה הללויה		
		ב	מליח	1.0	1 = לללוול 0 = כל הליגבה אכרי/ למ ליגב	המכרה הללויה		
		ג	מליח	1.0	1 = לללל 0 = כל הליגבה אכרי/ למ ליגב	המכרה הללויה		
		ד	מליח	1.0	1 = אעלי 0 = כל הליגבה אכרי/ למ ליגב	המכרה הללויה		
40	1.0		מליח		1 = הלל 0 = כל הליגבה אכרי/ למ ליגב	המכרה הללויה		
41	2.0		מליח		2 = (4) לללימ לוסיול ללללל ללללל בלללל הפלור. 0 = כל הליגבה אכרי/ למ ליגב	המכרה הללויה	4	הלנעי

دليل الإجابات لامتحان في اللغة العربية للصف الخامس
مقاييس النجاح والنماء في المدرسة – داخلي، 2007

السؤال	الدرجات للسؤال	نوع السؤال	الإجابة الصحيحة وتفصيل إمكانات الدرجات	المجال	معايير لتقييم مهمة التعبير
الفصل الرابع – التعبير الكتابي (الاختيار بين الموضوع 1 أو الموضوع 2)					
مهمة التعبير الكتابي	12,7,3,0	مفتوح	<p>المضمون</p> <p>= 12 النصّ يستوفي كلّ متطلبات المهّمة: على الطالب أن يكتب موضوعاً يراعي فيه النقاط المطلوبة في المهّمة. وأن تكون الأفكار صحيحة وواضحة وذات مستوى ملائم للصف الخامس.</p> <p>= 7 • النصّ جزئي، وهو مجرد كتابة وصف سطحي.</p> <p>• النصّ يتطلب أحياناً جهداً لفهم مضمونه (الأفكار غير صحيحة إلى حد ما).</p> <p>= 3 • الكتابة لا تمتّ بصلّة لطلبات المهّمة أو أنها تستوفي الطلبات بشكل جزئي.</p> <p>• هنالك حاجة لجهد كبير لفهم مضمون الأقوال.</p> <p>= 0 • كتب أقل من جملة أو جملاً مبعثرة ليس لها علاقة بالمضمون.</p>	التعبير الكتابي	المضمون
	5,3,1,0	مفتوح	<p>المبنى</p> <p>= 5 • مبنى الإجابة مبلور من ناحية نحويّة ومنطقيّة.</p> <p>• هنالك استعمال للمصطلحات التي تشير إلى العلاقة بين أقسام النصّ أو الجملة (مثلاً: "لأن"، "لكي"، "لكن"، "رغم"، "اذلك").</p> <p>= 3 • مبنى النصّ غير مبلور بتاتا من ناحية نحويّة ومنطقيّة.</p> <p>• يوجد استعمال قليل لكلمات وظيفيّة للربط بين مقولات.</p> <p>= 1 • مبنى النصّ غير مبلور من ناحية نحويّة ومنطقيّة.</p> <p>= 0 • كتب أقل من جملة أو كتب كلمات مبعثرة.</p>	التعبير الكتابي	المبنى
	8,5,2,0	مفتوح	<p>اللغة</p> <p>= 8 • الثروة اللغوية ملائمة.</p> <p>• النصّ سليم من الناحية اللغويّة (الصرف، النحو، علامات الترقيم، دون أخطاء إملائية).</p> <p>• مستوى اللغة ملائم للموضوع المطلوب.</p> <p>• الخط مقروء</p> <p>= 5 • الثروة اللغوية ملائمة بشكل عام.</p> <p>• توجد بعض الأخطاء اللغويّة، لكنها لا تنقل على فهم النصّ.</p> <p>• المستوى اللغوي ملائم بشكل جزئي للموضوع المطلوب.</p> <p>= 2 • الثروة اللغوية غير ملائمة</p> <p>• هنالك أخطاء لغويّة كثيرة تنقل على فهم النصّ.</p> <p>• المستوى اللغوي غير ملائم للكتابة في الموضوع المطلوب.</p> <p>= 0 • كتب أقل من جملة أو كتب كلمات مبعثرة.</p>	التعبير الكتابي	اللغة

7. דף ריכוז ציונים לתלמיד - ערבית לכיתה ה'

7.1 דוגמה למילוי דף ריכוז ציונים לתלמיד - ערבית לכיתה ה' - מיצ"ב פנימי תשס"ז

اسم الطالب: محمد الصف: 5

يجب التأشير على عدد الدرجات لكل سؤال كما هو مفصّل في دليل الإجابات.

المعرفة اللغوية	فهم المقروء	المعرفة اللغوية	فهم المقروء
الدرجات	الدرجات	الدرجات	الدرجات
	السؤال 21: 0 1 2 3		السؤال 1: 0 1 2
	السؤال 22: 0 0.5 1		السؤال 2: 0 1 2
	السؤال 23: 0 0.5 1		السؤال 3: 0 1 2
	السؤال 24: 0 1 2		السؤال 4: 0 1 2
	السؤال 25: 0 1 2		السؤال 5: 0 1 2
	السؤال 26: 0 1 2	السؤال 6: 0 1 2	
	السؤال 27: 0 1 2		السؤال 7: 0 1 2
	السؤال 28: 0 1 2		السؤال 8: 0 1 2
	السؤال 29: 0 1 2	السؤال 9: 0 1 2	
	السؤال 30: 0 1 2		السؤال 10: 0 1 2
	السؤال 31: 0 1 2		السؤال 11: 0 1 2
	السؤال 32: 0 1 2		السؤال 12: 0 1 2 3 4
	السؤال 33: 0 1 2		السؤال 13: 0 1 2
	السؤال 34: 0 1 2		السؤال 14: 0 1 2
	السؤال 35: 0 1 2		السؤال 15: 0 1 2
	السؤال 36: 0 1 2		السؤال 16: 0 0.5 1
	السؤال 37: 0 1 2		السؤال 17: 0 1 2
	السؤال 38: 0 1 2		السؤال 18: 0 1 2
	السؤال 39: 0 1 2		السؤال 19: 0 1 2
	السؤال 40: 0 1 2		السؤال 20: 0 1 2 3 4
	السؤال 41: 0 1 2		
المعرفة اللغوية: 11	فهم المقروء: 44	المعرفة اللغوية: 11	فهم المقروء: 44

التعبير الكتابي			
الدرجات			
0	3	7	12
0	1	3	5
0	2	5	8
مجموع الدرجات: 14			

المعرفة اللغوية (0-15): 11	التعبير الكتابي (0-25): 14	فهم المقروء (0-60): 44	العلامة في المجال
69 = [المعرفة اللغوية 11] + [التعبير الكتابي 14] + [فهم المقروء 44]			العلامة الكلية

المعرفة اللغوية	التعبير الكتابي	فهم المقروء	العلامة في المجال بالنسبة المنوية
$\frac{11}{15} \times 100 = 73\%$	$\frac{14}{25} \times 100 = 56\%$	$\frac{44}{60} \times 100 = 73\%$	العلامة في المجال بالنسبة المنوية
علامة المعرفة اللغوية بالنسبة المنوية	علامة التعبير الكتابي بالنسبة المنوية	علامة فهم المقروء بالنسبة المنوية	

الصف:

اسم الطالب/ة:

ورقة تركيز العلامات للطالب – اللغة العربية للصف الخامس
امتحان مقاييس النجاعة والنماء في المدرسة (داخلي)

يجب التأشير على عدد الدرجات لكل سؤال كما هو مفصّل في دليل الإجابات.

المعرفة اللغوية					فهم المقروء					
الدرجات					الدرجات					
					0			2	السؤال 21	
					0	0.5	1		السؤال 22	
					0	0.5	1		السؤال 23	
					0		1	2	السؤال 24	
					0		1		السؤال 25	
					0		1		السؤال 26	
					0			2	السؤال 27	
0	1	2	3	4					السؤال 28	
0			3						السؤال 29	
					0			2	السؤال 30	
					0			2	السؤال 31	
					0		1	2	السؤال 32	
					0			2	السؤال 33	
					0			2	السؤال 34	
					0			2	السؤال 35	
					0		1	2	السؤال 36	
					0		1	2	السؤال 37	
					0		1	2	السؤال 38	
0	1	2	3	4					السؤال 39	
0	1								السؤال 40	
					0			2	السؤال 41	
المعرفة اللغوية					فهم المقروء					مجموع الدرجات

المعرفة اللغوية					فهم المقروء						
الدرجات					الدرجات						
					0		1		السؤال 1		
					0		1	2	السؤال 2		
					0		1		السؤال 3		
					0		1		السؤال 4		
					0		1		السؤال 5		
0	1	2							السؤال 6		
					0			2	السؤال 7		
					0			2	السؤال 8		
0	1								السؤال 9		
					0		1	2	السؤال 10		
					0		1	2	السؤال 11		
					0		1	2	3	4	السؤال 12
					0			2			السؤال 13
					0		1				السؤال 14
					0		1				السؤال 15
					0	0.5	1				السؤال 16
					0		1				السؤال 17
					0		1				السؤال 18
					0		1				السؤال 19
					0		1	2	3	4	السؤال 20

التعبير الكتابي					اختيار بين الموضوعين	
الدرجات					التعبير الكتابي	
0	3	7	12		المضمون	التعبير الكتابي
0	1	3	5		المبنى	التعبير الكتابي
0	2	5	8		اللغة	التعبير الكتابي
التعبير الكتابي					مجموع الدرجات	

العلامة في المجال	التعبير الكتابي (0-25):	المعرفة اللغوية (0-15):
العلامة الكلية	[العلامة الكلية] = [فهم المقروء] + [التعبير الكتابي] + [المعرفة اللغوية]	

العلامة في المجال بالنسبة المئوية	فهم المقروء	التعبير الكتابي	المعرفة اللغوية
% = $\frac{[فهم المقروء]}{60} \times 100$	% = $\frac{[التعبير الكتابي]}{25} \times 100$	% = $\frac{[المعرفة اللغوية]}{15} \times 100$	
علامة فهم المقروء بالنسبة المئوية	علامة التعبير الكتابي بالنسبة المئوية	علامة المعرفة اللغوية بالنسبة المئوية	

8. דף מיפוי כיתתי - ערבית לכיתה ה' - מיצ"ב פנימי תשס"ז

השם: _____

	אזכר إذا كان الطالب مدمجا أو ذا عُسر تعليمي	العلامة الكلية المعرفة اللغوية	علامة التعبير الكتابي	علامة فهم المقروء	اسم الطالب/ة
.1					
.2					
.3					
.4					
.5					
.6					
.7					
.8					
.9					
.10					
.11					
.12					
.13					
.14					
.15					
.16					
.17					
.18					
.19					
.20					
.21					
.22					
.23					
.24					
.25					
.26					
.27					
.28					
.29					
.30					
.31					
.32					

المعدل الصفي لجميع الطلاب
المعدل الصفي بدون الطلاب المدمجين

9. נתוני קבוצות ההשוואה (נורמות)

במבחן בשפת-אם ערבית התשס"ז – כיתה ה'

המבחן בשפת-אם ערבית לכיתות ה' בדק שלושה נושאים: הבנת הנקרא, ידע לשוני והבעה בכתב. המבחן הועבר לבתי הספר באשכול ג'.

לתשומת לבך: במבחן בשפת-אם ערבית קבוצת בתי הספר שנבחנה כוללת את כל תלמידי בתי הספר שהשתתפו במבחן, והיא זהה לקבוצת כלל בתי הספר (קבוצה 1 לעיל). על כן, נתוני בית ספרך במקצוע ערבית יוצגו להלן אל מול נתוני קבוצת ההשוואה (קבוצת נורמה) אחת בלבד (בתי ספר דוברי ערבית). להלן התאים של קבוצת ההשוואה (נתוני קבוצת הנורמה) שיש למלא במבחן זה:

שפת-אם ערבית, התשס"ז, כיתה ה'

הנושא	הנורמה
הבנת הנקרא	64
ידע לשוני	66
הבעה בכתב	50
ציון כולל במבחן	61

סוג הנורמה (קבוצת ההשוואה)
בתי ספר דוברי ערבית

התפלגות הציון הכולל לפי רמות הישגים יחסיות

רמות ההישגים היחסיות נקבעו לפי הישגיהם של הנבחנים במיצ"ב בכלל בתי הספר. בכל מבחן מיצ"ב חולקו הנבחנים, לפי הציון הכולל במבחן, לארבע קבוצות הקרויות "רבעונים". ברמת ההישגים "1 נמוכה" נמצאים ברמה הארצית רבע הנבחנים בעלי הציונים הנמוכים ביותר, ברמה "2 בינונית-נמוכה", נמצאים ברמה הארצית רבע הנבחנים שציוניהם גבוהים מעט יותר, וכך הלאה עד לרמה "4 גבוהה", שבה נמצאים ברמה הארצית רבע הנבחנים בעלי הציונים הגבוהים ביותר. **על בסיס חלוקה זו נגזר, עבור המבחן בערבית לכיתות ה', טווח הציונים המשקף כל אחת מרמות ההישגים היחסיות במבחן זה.**

שיעור הנבחנים בערבית לכיתות ה', לפי רמות הישגים יחסיות

רמת הישגים יחסית	טווח הציונים במבחן בכלל בתיה"ס מ – עד	בתי"ס דוברי ערבית
1 נמוכה	0 – 44	25%
2 בינונית – נמוכה	45 – 64	25%
3 בינונית – גבוהה	65 – 79	25%
4 גבוהה	80 – 100	25%

איתור מיקום בית ספרך במבחן בערבית לכיתות ה' בעשירוני הישגים של בתי הספר בארץ

אופן חלוקת ציוני בתי הספר בארץ לעשירונים:

1. **ציון בית ספרי חושב כממוצע ציון כולל במבחן בערבית לכיתות ה' של תלמידיו שנבחנו בתחום זה (בסולם 0-100).**
2. **התפלגות ציוני המיצ"ב החיצוני התשס"ז של כל בתי הספר בארץ במבחן חולקה לעשירונים, כאשר העשירון התחתון כולל את 10% בתי"ס בהתפלגות הארצית בעלי הציונים הבית-ספריים הנמוכים ביותר בארץ ואילו העשירון העליון כולל את 10% בתי"ס בעלי הציונים הבית ספריים-הגבוהים ביותר בארץ.**
3. **מיקום בית הספר בעשירון מסוים בהתפלגות העשירונים הארציים מלמד על מיקומו של בית הספר ביחס לתמונת המצב הארצית.** אם בית ספרך נמצא למשל, בעשירון השביעי של התפלגות ממוצעי הציונים בכלל בתי הספר, משמעות הדבר היא כי בכ- 70% מבתי הספר ממוצע הציון הכולל היה זהה לממוצע הציונים בבית ספרך או נמוך ממנו.

כדי לקבל את תמונת בית ספרך כל שעליך לעשות הוא להשוות את ממוצע בית ספרך במבחן בערבית לכיתות ה' לטווחי הציונים של בתי הספר הנכללים בכל אחד מעשירוני הישגים של כלל בתי הספר דוברי ערבית בארץ באמצעות הלוח שלהלן.

**טווחי הציונים בעשירוני הישגים במבחן בערבית לכיתות ה'
בבתי ספר דוברי ערבית בארץ**

עשירונים	טווח הציונים במבחן בבתי"ס דוברי ערבית בארץ מ - עד
1	44-32
2	51-45
3	56-52
4	59-57
5	60-60
6	63-61
7	66-64
8	70-67
9	75-71
10	87-76

לתשומת לב, במידה וציון בית הספר נמוך מהציון המינימלי בעשירון 1 משמעות הדבר היא שבית הספר קיבל ציון הנמוך מציוני כל בתי הספר אשר נבחנו במיצ"ב החיצוני. במידה וציון בית הספר גבוה מהציון המקסימלי בעשירון 10, משמע כי בית הספר קיבל במיצ"ב הפנימי ציון הגבוה מציוניהם של כל בתי הספר אשר נבחנו במבחן זה במיצ"ב החיצוני.

הערה: הנתונים המדווחים הנם נתונים בית ספריים. יש לנקוט זהירות בהשוואת נתונים כיתתיים (נתוני כיתה בודדת) אל מול חלוקת העשירונים הארצית של הציונים הבית-ספריים. זאת כיוון, שנתונים כיתתיים מבוססים על מספר תלמידים קטן יותר ועל רמות פיזור אחרות מאלו המאפיינות נתונים ברמת בית הספר כולו.